

[Forsvarsministeren.]

Søværnet og 3 for Luftvaabnet. Dels ud fra den Betragtning, at Udenrigspolitik og Forsvarspolitik maa være nøje sammenhængende, dels for at markere Forbindelsen imellem det, Kommissionen skal arbejde med, og Danmarks Stilling som Medlem af De Forenede Nationer, er det yderligere foreslaaet, at Udenrigsministeren kan tilforordne Kommissionen som sagkyndig i Repræsentant for Udenrigstjenesten. Det gælder for alle disse tilforordnede sagkyndige, at de naturligvis ikke kan have Stemmeret i Kommissionen.

I Lovforslagets § 2 er det nøjere angivet, hvad der er Kommissionens Formaal. Det er Kommissionens Opgave i første Række at udarbejde en samlet Plan med dertil hørende Lovforslag for Ordningen af Danmarks fremtidige Forsvar som suveræn Stat og under Hensyntagen til vort Lands Stilling som Medlem af De Forenede Nationers Organisation. Spørgsmaalet om vore internationale Forpligtelser vil naturligvis komme til at spille en betydelig Rolle ved de fremtidige Drøftelser, men paa nærværende Tidspunkt har vi ikke fornøden Klarhed hverken over Indholdet eller Omfanget af de Forpligtelser, der vil komme til at paahvile Danmark som Medlem af De Forenede Nationer. Men Tid efter anden vil der formentlig og forhaabentlig blive skabt fuld Klarhed over dette ikke uvæsentlige Forhold i Forbindelse med Forberedelsen af den Forsvarsordning, der skal skabes her i Landet ud fra de Forpligtelser, Danmark som suveræn Stat ogsaa selv maa føle.

I Kommissoriet har man endvidere peget paa visse Spørgsmaal, som man positivt ønsker, at Kommissionen skal tage Stilling til i den kommende Betænkning. Der er i saa Henseende peget paa 4 Forhold: For det første har man ønsket en positiv Stillingtagen til Spørgsmaalet om Samvirket mellem Forsvarets enkelte Dele, det vil sige mellem Hær, Søværn og Luftvaaben. Det vil her være naturligt at overveje, hvorvidt der maatte være Anledning til at forberede et dansk Enhedsværn med Hær, Søværn og Luftvaaben under fælles Kommando. Da vi nu skal til at genopbygge dansk Forsvar helt fra Grunden af, forekommer det mig rimeligt, at man uden forudfattede Meninger rationelt og fordomsfrit stiller sig det grundlæggende Spørgsmaal: hvorledes kan man bedst og mest effektivt inden for de finansielle Rammer, der bliver opstillet, bygge et dansk Forsvar op, baseret paa Danmarks særlige strategiske Situation og paa de

Erfaringer, Danmark har gjort under Krigen og Besættelsen, og under fornøden Hensyntagen til den kommende internationale Fredsorganisation? Saafrømt det skulde vise sig, at en saadan Enhedsordning for det danske Værn er den Løsning, der bedst passer for Formaalet, maa man søge at finde den Organisationsform, der passer hertil. Man har jo allerede en Del Erfaringer at bygge paa i saa Henseende fra vort Naboland Sverige, ligesom det kan nævnes, at der i et saa stort Land som De forenede Stater, hvor man hidtil har haft adskilt Kommando for Hær og Flaade, hver med sine Luftstyrker, for Tiden finder Overvejelser Sted om Overgang til et Enhedsværn. Jeg er fuldkommen paa det rene med, at der vil være modstridende Opfattelser, ja, endog stærkt modstridende Opfattelser inden for de to Værn her i Landet om hele dette Forhold, og jeg er ikke sagkyndig nok til at tage nogen som helst Forhaandsstilling til dette vigtige Problem, men jeg har blot ønsket at understrege, at det for Ordningen af Danmarks fremtidige Forsvar er et saa vigtigt Spørgsmaal, at Kommissionen maa underkaste det den allermost grundige Behandling.

For det andet har man ønsket en Stillingtagen til Spørgsmaalet vedrørende Forsvarets Forbindelse med Udenrigstjenesten. Jeg har allerede understreget, at Udenrigs- og Forsvarspolitik, hvis der skal være Mening i det, maa være to Sider af samme Sag. Det vil derfor være naturligt, at de ansvarlige militære Ledere af Værnene paa ethvert Tidspunkt er saaledes orienteret om den udenrigspolitiske Situation, at de i paakommende Tilfælde ud fra de Direktiver, de faar, kan disponere ud fra den Viden, det nu engang er muligt at skaffe, ogsaa gennem Udenrigstjenesten. En vis nærmere Forbindelse i saa Henseende vil utvivlsomt være gavnlig for alle Parter. Jeg har f. Eks. umiddelbart efter min Tiltræden i November paa Baggrund af tidligere Tidens Erfaringer, ved forstaaende Imødekommenhed fra Udenrigsministeren og den øvrige Regering, faaet gennemført den Ordning, at Udenrigsministeren og Direktøren for Udenrigsministeriet har regelmæssige Møder med Forsvarsministeren og de to ansvarlige Chefer, henholdsvis for Hæren og Søværnet. Hensigten hermed er netop at skabe Sikkerhed for, at de to Værns Chefer ikke pludselig bliver stillet over for akutte Situationer uden Kendskab til en løbende Situations Udvikling. En Ordning af denne Karakter giver Værnenes Chefer større